

Slagelse Kommune
Udvalget for Social og Omsorg
att. formand Lene Wibroe
social@slagelse.dk

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk
www.vfm.dk

Vedr. høreapparatområdet

Slagelse Kommune har ved brev af 25. februar 2009 henvendt sig til Indenrigs- og Socialministeriet vedrørende en række forhold på høreapparatområdet, herunder de stigende udgifter til høreapparater, kriterierne for bevilling af høreapparater og tilsyn med de private leverandører.

25. maj 2009

Indenrigs- og Socialministeriet er ansvarlig for bevilling af støtte til høreapparater som hjælpemidler, mens den øvrige del af høreapparatområdet ansvarsmæssigt er placeret i Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse er derfor anmodet om at give bidrag til besvarelsen af henvendelsen. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har oplyst følgende:

J.nr. 2009-3843

"Det er korrekt, at antallet af udleverede høreapparater har været stigende. Regeringen har ønsket, at forbedre høreomsorgen i Danmark ved at give borgerne et reelt frit valg til at vælge høreapparatbehandling mellem de offentlige høreklinikker og de godkendte, private forhandlere med offentligt tilskud.

Kommunernes myndighedsansvar ved udlevering af høreapparat

Tilbydes privat høreapparatbehandling med offentligt tilskud, jf. § 2, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1513 af 13. december 2007, skal den godkendte forhandler af høreapparater indledningsvis, og inden høreapparatbehandling påbegyndes sikre, at personen har fået bevilget offentligt tilskud af sin opholdskommune.

Endvidere fremgår det af § 2 i Indenrigs- og Socialministeriets hjælpemiddelbekendtgørelse nr. 987 af 6. august 2007 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven, at der normalt ikke kan ydes støtte til anskaffelse af høreapparater, som borgeren selv har anskaffet, inden bevillingen er givet af opholdskommunen.

Normalt skal der gå 4 år fra tidspunktet for ibrugtagning, før der kan bevilges tilskud til nyt høreapparat hos godkendte, private forhandlere af høreapparater. Der er dog undtagelser, 1) når der er indtruffet en markant helbredsbetinget

forværring af hørelsen, eller 2) når legemlige forandringer eller slitage efter kort tid umuliggør anvendelse af høreapparatet, eller 3) når høreapparatet er gået tabt ved tyveri, brand eller lignende.

Det er således kommunernes opgave at sikre, at der foretages en konkret og individuel vurdering af, om betingelserne efter serviceloven for udbetaling af offentligt tilskud ved nyudlevering eller fornyelse er opfyldt. Dette fremgår i øvrigt også af Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 9096 af 3. marts 2009 om høreapparatbehandling.

Endelig har regeringen løbende haft opmærksomhed på kvaliteten i høreomsorgen, hvilket der vil blive redegjort for i de følgende afsnit.

Kvalitet i høreapparatbehandling hos godkendte forhandlere

Det er Teknisk-Audiologisk Laboratorium - TAL i Odense, der godkender og gennemfører det årlige tilsyn hos de private forhandlere af høreapparater efter Sundhedsministeriets bekendtgørelse samt efter Sundhedsstyrelsens vejledning på området.

Det offentlige tilskud ydes således udelukkende til høreapparatbehandling hos godkendte forhandlere, der opfylder bekendtgørelsens og vejledningens fastsatte krav og retningslinjer, der tilsammen sikrer det faglige niveau i den private høreapparatbehandling.

Ministeriet kan oplyse, at en tilfredshedsundersøgelse fra første halvår af 2008 blandt høreapparatbrugere hos private forhandlere viser, at mere end 85 % anvender deres høreapparat i 4 timer eller mere om dagen. Tilsvarende konkluderer en artikel fra efteråret 2008, at 83 % af høreapparatbrugerne i offentligt regi efter 5 år bruger deres høreapparat mindst 3-4 timer hver dag.

På den baggrund vurderes der ikke at være grundlag for at tage initiativ til opbygning af nye kvalitetsstandarder, som ligger ud over Sundhedsstyrelsens beføjelser og retningslinjer på området. Dertil kan tilføjes, at Sundhedsstyrelsens vejledning henvender sig samlet til personale på medicinsk audiologiske sygehusafdelinger, speciallæger i øre- næse- halssygdomme, godkendte, private forhandlere af høreapparater og høreopdagere mv. på offentlige hørecentre og – institutter.

Kvaliteten af udleveret høreapparat hos godkendte forhandlere

For så vidt angår kvaliteten af høreapparater anskaffet hos godkendte forhandlere, gælder købelovens almindelige regler om reklamation og garanti, dvs. en 2-årig reklamationsfrist eller evt. løfte/aftale om garanti og fri service inden for 4 år blandt nogle godkendte forhandlere af høreapparater. Ministeriet har i øvrigt intet belæg for, at kvaliteten af de udleverede apparater fra de private klinikker skulle være ringere end fra de offentlige audiologiske afdelinger.

Gratis instruktion og undervisning i brugen af høreapparat

Ifølge Indenrigs- og Socialministeriets hjælpemiddelvejledning er kommunerne forpligtet til at drage omsorg for personer med nedsat hørelse, der samtidig bruger høreapparat, samt til at sørge for, at der foretages andre forebyggende foranstaltninger for den enkelte høreapparatbruger. Forpligtelsen omfatter alle brugere, uanset om høreapparatet er udleveret hos private forhandlere eller på offentligt sygehus. Kommunerne er således forpligtet til at tilbyde gratis instruktion i brugen af høreapparater.

Eksempelvis fremgår det af en undersøgelse fra januar 2007, at udbyttet af høreapparatet bl.a. er afhængig af opfølgningen efter høreapparatbehandlingen. Det er dog ikke alle brugere, der anvender de kommunale hørepædagogiske opfølgningstilbud. Ca. 1 ud af 2 høreapparatbrugere i offentligt regi har modtaget vejledning, hvorimod ca. 1 ud af 3 høreapparatbrugere hos de godkendte forhandlere har fået samme vejledning. Det er dog mest høreapparatbrugere med svære høretab, der anvender opfølgningstilbuddet.

I forhold til gratis instruktion i brugen af høreapparat og hørepædagogiske undervisningstilbud skal det bemærkes, at der i Sundhedsstyrelsens vejledning indgår et afsnit om hørepædagogisk opfølgning ved brug af høreapparat. Det fremgår bl.a., at den hørehæmmede skal orienteres om de muligheder, der er for efterfølgende hørepædagogiske undervisningstilbud til høreapparatbrugere på kommunale og regionale høreinstitutter og kommunikationscentre, hvilket der skal gøres opmærksom på i forbindelse med udlevering af høreapparat.

Det er ministeriets opfattelse, at Sundhedsstyrelsens opmærksomhed på netop kommunernes forpligtelse til gratis instruktion og undervisning i anvendelsen af høreapparat i styrelsens vejledning, er med til at forbedre kvaliteten i høreomsorgen, herunder at forøge brugen af høreapparaterne samt reducere antallet af ubrugte høreapparater.

Herudover har Indenrigs- og Socialministeriet og Undervisningsministeriet sammen med KL, taget initiativ til en kvantitativ og kvalitativ kortlægning af kommunernes egne tilbud, når borgeren ikke henvises til kommunikationscentre eller høreinstitutterne.

Ministeriet finder på den baggrund ikke grundlag for nye initiativer, men vil fortsat følge udviklingen på området.

Indenrigs- og Socialministeriet kan i det hele tilslutte sig det af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse anførte.

Indenrigs- og Socialministeriet beklager den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Tina Hansen

specialkonsulent